

M. C. Lyngsies 1. maj-tale

Taler

M.C. Lyngsie
Formand for Dansk
Arbejdsmandsforbund

Dato

1. maj 1925

Sted

Stadion, Nykøbing F.

Omstændigheder

På taletidspunktet er der storlockout (Dansk Arbejdsgiverforening).

Folketidende! (Larmen og Bifald) Stiftstidende! (ny Larm) og Venstrebladet! (atter Bifald) - disse Blade vil i Morgen skadefro skrive, at Vorherre er ikke med Socialisterne, for Regnen strømmede ned, deres Faner var slatne, og Humøret var sløjt. Jeg slaas for Tiden med de Godtfolk, og jeg vil sige til dem: De har slet ikke Ret! (Hr. Lyngsie talte her som ofte senere ned mod Referenterne). Naar Himlen græder i Dag, saa er det ikke over os, men over Lockoutherrernes Taabelighed. (Hør). Naar Himlens Væde falder, saa er det for at skaffe Grøde paa Jorden, for at Væksterne kan vokse op og bøde paa Dumheden og Tabene, som Lockoutherrerne forvolder Landet. Jeg beder Folketidende og Stiftstidende og Venstrebladet om ikke at glemme disse Ord (Tilraab: De glemmer saa meget. - Ja, og de skriver ikke noget). Ja, men vi skal give dem en Huskekage! (Hør). Ved I, hvem der bestemmer Udviklingen i dette Land? Hvis I ikke har vidst det før Mødet, saa skal I vide det efter, at vi holder vor egen Presse og ikke abonnerer og averterer i Modstanderpresen og hjælper den Magt, som, den Dag, det kniber for Arbejderbefolkningen, altid svigter og gaar over paa Udbyrternes Side.

Hvis I Nykøbing Arbejdere ikke har vidst det før, saa ved I det i Dag. Enhver ærlig og arbejdsom Arbejder, der hidtil har holdt Folketidende eller Stiftstidende eller Venstrebladet, siger det af og holder Socialdemokraten i Stedet. (Hør). Saa siger vi d'Herrer Tak for sidst! Vi skal ikke have lurvet Papir! Herut med Papiret af vort Hjem! Og træffer vi det noget Sted, saa bruger vi det, naar vi en Gang om Dagen skal gaa afsides! (Stor Munterhed). Det er forresten det eneste, det duer til! (Fornyet Bifald).

Det er nu 30 Aar siden, det i Paris blev besluttet hvert Aar at samle alle Verdens

Arbejdere. Der var Helligdage nok for de andres Guder, for alle de blodige Krige, men vi savnede en, vor egen. 30 Aar er nu gaaet, og der er sket meget siden. Nu samles vi for at bevare, hvad vi har faaet. Hvilken Alterlue glimter der ikke i den Bevidsthed, at som vi staar i Dag, saadan staar Arbejderne over den ganske Verden. Ikke alene den hvide Race, men ogsaa de Gule, ja, endog den sorte Race har lært det. Under Trykket af Forholdene i Europa i 1889, 19 Aar efter den fransk-tyske Krig, da Europas Fyrstehuse stod i al deres Glans og Magt, da Overklassen havde Magten i Stat og Kommune og regerede enevældigt - under dette Tryk (Hr. Lyngsies er aabenbart i Manuskriptet), da Centralmagterne, Østrig og Tyskland, rejste deres mægtige Hære, og da Kejser Wilhelm fik sin forbandede Tanke at ville være Verdens Herre, det, der var Udgangspunktet for de Forhold, der førte ind i den forbandede Verdenskrig, - under dette Tryk af Overklassevælde, Fyrstepragt og Vælde er Tanken om 8 Timersdagen kommet frem og er Beslutningen om denne Demonstration blevet til. Under Overklassens Haan og Latter er Beslutningen om Demonstrationen i alle Lande blevet til, under deres løgnagtige Præk, Latter og Haan.

De kaldte dette for Dovenskab! Disse Fyre, der tjener Hundre tusinder om Aaret for slet ingen Ting at bestille, de raabe Dovenkroppe efter os, fordi vi ikke vilde arbejde 11-12 Timer i Døgnet. Men nu er al den Haan og Latter forstummet. For i de ca. 30 Aar er der sket Ting, der lærer Overklassen noget, hvis den da overhovedet er saa fornuftig, at den kan tænke og lære noget. (Munterhed og Tilraab: Det kan den ikke!) Det er jeg heller ikke sikker paa, at den kan! (Bifald). Tilfældet Langkjær er afskrækkende. (Stærk Tilslutning).

Estrup regerede ved provisoriske Love, han tømte Statens Pengekasse som en politisk Tyv uden Lov og Ret. Og da der ikke var mere, saa maatte Fyren gaa som alle Godsejere, naar de har formøblet Pengekassen. Men nu 30 Aar efter er de 8 Timer gennemført i de nordiske Lande og i større eller mindre Grad i alle de civiliserede Stater. Ogsaa den almindelige Valgret har sejret. Menneskeretten og Menneskeværdet er sat i Stedet for Pengesækken som Værdimaaler i Staten. De har afleveret en Magt, de aldrig faar tilbage, og som de aldrig bør faa igen. (Hør).

Verdenskrigen væltede 21 Fyrstekroner, de trimlede omkuld som det gamle ormædte Skidt det var.

D'Herrer i Overklassen skulde tænke dem om, for hvor er de blevet af, disse

Overhoveder? De er paa Pension, de faar Fattigunderstøttelse, som Overklassen kalder det, naar det gælder en gammel Arbejder. (Hør). Rundt om i Europa lever de af Folkets Naade.

Efter Verdenskrigens Slutning i 1918, da Kriserne med de ødelæggende Virkninger af Overklassens Galskab og Forbrydelser væltede ud over Verden i Form af Dyrtid og Arbejdsløshed, Bankkrack og Forvikling i alle mulige finansielle og økonomiske og sociale Forhold, - da Arbejderklassen blev fattig, og der blev Millioner af arbejdsløse, da man forsøgte Splittelse indenfor Arbejderne i Tyskland, da Kommunisterne hævdede Hovedet ogsaa i Danmark, - da (Hr. Lyngsie har til Tider lange Sætningskæder) fik Overklassen som andre Sjakaler, der lever af Aadsler og kun rører sig i, hvad der er raaddent og skidt, da fik de Humor igen, da stak de Hovedet op af Sumpen og nogle af dem Hovedet ud af Tugthusets Vinduer, hvor de sad ... (Hør og Munterhed).

De benyttede Depressionens Forvirring til at slaa et Slag, og saa kom Valget i 1920, hvor alle de store i Landet rottede sig sammen og lavede os det Valgnederlag, alle erindrer i Danmark. Den radikale Regering blev jaget ad Pokker til! Vi græd den Gang. Jeg græder ikke mere efter at have set, hvilke store Forrædere, hvilke elendige Mennesker, de radikale er, set hvordan derer Blade gør Lakajtjeneste for Lockoutherrerne. Efter det græder jeg aldrig mere, hvis man giver radikale Ministre eller Regeringer et Spark, hvor de er højest, naar de samler Spaaner! (Stormende Bifald).

Saa kom Valget i Aar, og heldigvis var Arbejderne vaagnet op af Dvale. De mødte op og stemte, som de bør og skal. Og vi gav dem en Lussing, og vi har nu faaet vort eget Ministerium. Det er godt. Bedre var det, om vi samtidig kunde faa ryddet ud i alle ministerielle Kontorer, hvor der sidder en Embedsstand, der endnu tror, at det er dem, der regerer i Danmark. Derfor skal I ikke lade Jer forvirre, naar vi ikke kan lave Underværker. Ministeriet er gaaet ind i en Hvepsere, hvor det ikke er let at komme til.

Men bare de socialdemokratiske Ministre vil erindre, hvor de er kommet fra, hvor deres Plads er, naar Arbejderne er i Kamp mod Overklassen - og jeg tror, at de vil - saa er det godt, saa skal vi ikke forlange mere. (Tilraab: Vi har jo ikke Rytter mere!) Ja, - du, det taler vi om et andet Sted.

For faa Dage siden skete der en Begivenhed, som Udbytterne vil have godt af at

faa foreholdt. En Prins meldte sig til Fattighuset i Frankfurt am Main, og han sagde til Fattigforstanderen: ”Jeg har ingen Bunde i Støvlerne, min Skjorte er i Laser og fuld af Lus, jeg har Enden ude af Bukserne, og jeg ved ikke, hvor jeg skal gaa hen - maa jeg ikke faa Hjælp - jeg er Prins af Hohenlohe! Han var altsaa af den tyske Kejsers Slægt. Og Fattigforstanderen sagde saa: Hvad, er du Prins af Hohenlohe? Og din Fætter sidder i Doorn og tjener Millioner ved al skrive løgnagtige Romaner til Amerikanerne. Og saa skulde du intet eje og ønske det Offentliges Hjælp! Nej, du er en Svindler er du! Men han fastholdt at være Prins af Hohenlohe, og hans Papirer godtgjorde det. Det var rigtig nok.

For blot 11 Aar siden har han været ved Kejsers Hof. Sabel ved Siden, Guldgalloner, Stjerner paa Brystet, trekantet Hat - og nu et Fattighuslem. Det var, fordi Kejser Wilhelm fik Storhedsvanvid, etablerede Krig og tabte Krigen. Nu har ogsaa Langkjær faaet Storhedsvanvid.

Han tror, han kan regere Landet, kuske og kyse de danske Arbejdere. Langkjær skulde huske, hvorledes det gik Prinsen af Hohenlohe. Ogsaa højere oppe skulde de huske paa det. Det kunde være, det gik dem paa samme Maade. (Det er fortjent!)

Jeg har faaet Besked af Byens Borgmester om ikke at tale længere, vi var enige om, det skulde være kort paa Grund af det daarlige Vejr. (Jo, jo, jo, fortsæt bare). Ja, men hvis jeg nu mister min Stemme ved denne her Tale, hvem skal saa skælde Langkjær ud i Morgen? (Stor Munterhed). Borgmestre har nu altid Ret (Munterhed), ja, i hvert Fald naar det er os, der har valgt dem ... (Jubel).

Krigen i Øjeblikket er simpelthen det, at de store i dette Land, de førende i danske Erhvervsliv, Aktieselskabsdirektører, Oldermændene i Haandværkerlaugene - Gud tilgive de sidste Stakler, der er kommet i slet Selskab (Munterhed) - de Folk, der danner Overklassen under Skorstensbaronernes Ægide, vilde Krigen.

Den 18. Marts sad jeg hos Statsministeren, i Konseilspræsidents Værelse, og den lille Langkjær sad, lige overfor. Han havde det ikke godt, fortjente det heller ikke. (Munterhed). Da tilbød jeg Hr. Langkjær - og nu beder jeg atter Folketidende og Stiftstidende og Venstrebladet ikke at glemme noget i Referatet - (Munterhed. Tilraab: Det glemmer de! De tager det ikke med!) Ja, vi kan jo glemme allesammen. Men I vil nok huske dem paa det, hvis de skulde glemme

noget paa Vejen til Redaktionen! (Ja, ja). Da tilbød jeg Hr. Langkjær at forelægge og forhandle med Arbejdsmændenes Kongres om et Forlig. Vi sluger jo ikke det første, det bedste, for vi har før faaet en Pille med falsk Etikette paa.

Men Langkjær vilde ikke, den Fredsengel (Munterhed), tænk Dem ham som Fredsengel! Den lille Bogtrykker med sort Sjæl og hvide Vinger! (Ny Munterhed). Han vilde ikke, og da jeg sagde: Hvad tænker du da paa? Krig kan vi s'gu altid faa! - saa sagde Langkjær, at han straks skulde have Konflikten afsluttet. Det skulde være lige med det samme. Og derefter kom saa Jernarbejderne ud. Saa skulde jeg altsaa forholde mig rolig! Naar Modparten trækker blank, saa skulde jeg holde Sværdet i Balgen! Nej, saa trak ogsaa jeg Sværdet af Skeden, det gør jeg altid, naar Modparten gør det. Men han slap Arbejdskrigen [l]øs den 18. Marts. Til Referenterne: Det husker I dernede! Ingen Magt i Verden har nemlig faaet dem til at skrive dette før. (Hør).

Han slap Krigen løs, fordi han havde Hastværk med Freden - sikken et Fæ! (Stor Munterhed). Ja, det er den 1. Maj i Dag. Han har ikke faaet Freden endnu, det var Lastværk. Det er bevist i Dag, han var et Fæ. Den 27. Marts gik Krigen, sluppet løs af ham. Og naar Højrebladene og Venstrebladene - de sidste er Renegater, og de er altid de værste - himler op og skælder Arbejderne og mig - "jeg lille Mand" (Munterhed) - ud for, at det er min Skyld, at Krigen er brudt ud, saa lyver de Folk, og det er grimt at lyve. (Tilraab: Det gør de alle sammen!) De kan vist ikke andet, de Folk, Gud tilgive den Præst, der har konfirmeret dem og givet dem Attest for, at de har almindelige aandelige Evner! (Stærkt Bifald). Men det kan jo være, at vi kunde konfirmere dem. (Ja, ja). Og skal jeg give dem Attest, saa skal den blive tydelig, det kan d'Herrer være sikre paa.

Jeg skal ogsaa sige et Par Ord om Forlisinstitutionen. Ja, jeg siger Forlis, der mangler et g, det skal der ogsaa. Langkjær havde lokket Forlisinstitutionen til at begaa et daarligt Forslag, det blev stillet den 27. Marts, og trods det var daarligt, saa viste danske Arbejdere deres Fredsvilje ved, at De samvirkendes Repræsentantskab vedtog dette Forslag. Ogsaa jeg anbefalede - under visse Forudsætninger - dette Forslag, men saa rendte Langkjær rundt i Papirerne som en vis Ting i et vist Apparat! (Stormende Munterhed). Han skrev Lørdag Aften den 27. til De samvirkende, at han og Skorstensbaronerne havde forkastet Forliget, det eneste som Arbejderne havde bundet sig til. Saa var det Forlig væk.

Men i Nattens Mulm og Mørke fik Langkjær Forlismændene under 28. Marts

til at stille et ændret Forslag, der førte til en Masse Hokus-pokus og Bedrageri m. H. t. Forhandlinger, der ikke var Forhandlinger, men bare Snak op ad Vægge og ned ad Stolper. Og Forlismændene kom med 22 Mæglingsforslag. Gud tilgive deres Sjæl, at de gjorde det, for jeg kan ikke! (Munterhed). De 22 fremkom paa 3 Døgn, og de omfattede 200.000 danske Arbejdere, deres Hjemms Ve og Vel for 2 Aar. Og det laver d'Herrer paa 3 Døgn! Det er godt gjort ! Men det var Hastværk, og det viste sig, at det ogsaa var Lastværk, idet Forslagene led totalt Skibbrud.

15 Fag vedtog Forslagene, men de omfattede ikke 20.000 Mand. Derimod forkastede 7 Fag, omfattende 100.000 Mand. Saa laa det hele der igen. Hr. Langkjær havde saet Vind, han høstede Storm, men saa skulde han til at vise sit Feltherretalent á la Kejser Willhelm. Med 24 Timers Varsel meddelte denne lille Bogtrykker, at nu skulde Lockouten udvides fra 30.000 til 100.000 Mand. Jeg forstaar ikke, at en Mand kan sætte dette Galskab i Værk, uden at Justitsminister Steincke internerer ham (Munterhed). Hvis jeg var Justitsminister, havde Langkjær siddet paa Oringe. (Nyt Bifald). Saa kunde De have skældt mig ud for det, skældt ud bliver jeg alligevel.

Paa Grund af sin egen Dumhed har Langkjær sendt Landet ud i en Situation, der betyder, at de danske Kapitaler, der er bundet i Aktieselskaber, Interessentskaber, Banker og i Haandværk i Form af Kredit, er i Krigen mod den danske Arbejderklasse. Hvis ikke de danske Arbejdere var saa taalmodige og rolige, saa var der i Dag Borgerkrig i Landet. (Hør! Hør!) D'Herrer i Overklassen spiller højt Spil. De skal ikke glemme, at de uretfærdigt har frataget Arbejderne deres Ret gennem mange Aar. De maa vide, at Arbejderne er de fleste i Danmark, og hvis Arbejderne etablerer deres egen Rigsdag, griber Magten og viser de andre, hvad det er, saa kan det være, at Prinsen af Hohenlohe faar flere danske Efterfølgere! (Bifald og Tilråb: Det har de fortjent).

D'Herrer har Ret i, at danske Arbejdere gaar ikke paa Landevejen ud og slaar ihjel, trods det at de andre har vist os Vejen gennem mange Aar, men vi har kun en vis Sum af Taalmodighed, og vil de svinge Sultepisken over os, vil de tvinge os i Nød og Elendighed, nægte os Menneskeret - saa er vi Mennesker, og vi er de fleste, de er kun de faa. Det ønsker jeg at sige fra denne Plads. D'Herrer skal ikke lege med Ilden. Det er let at sætte Ild i Spaanerne, men hvor har d'Herrer Sprøjten, der kan slukke? ...

Ja, jeg kan ikke blive ved, min Kone har flere Gange sagt til mig, at jeg skal holde op nu, og nu er hun der igen! (Munterhed). Og desuden har I vel hørt nok. (Nej, Nej!) Jo, I har. (Nej, vi har ikke! Bliv ved!) Ja, men I er jo ogsaa vaade (Vi kan tørre Tøj i Morgen! Vi har ikke andet at bestille, vi er lockoutet). Ja, men det er vist nok. I har jo staaet her i halvanden Time. (Vi kan staa i to til!) ...

Det er Kapitalmagten, der har spillet op til Dans, og vi har maattet danse med. Men de skal vide, de Godtfolk, at de var ene om at begynde, men vi er to til at slutte den, og jeg er ikke sikker paa, at den Dag de tager Dansefløjten af Munden, at den saa ophører. Vi kan jo danse Krammet af Gulvet, saa deres Skanker skal blaane derved. (Skriv det ned! Har I mere Papir? Nej, det glemmer de!) Ja, skriv det ned, jeg har Papir.

Da jeg tog hjemmefra i Gaar, kom der fra Dansk Arbejdsmands Forbund Lister ind over de lockoutede, deres Børn og de Penge, de havde Krav paa Og jeg underskrev en Check paa 900.000 Kr. i den Anledning, og saa sagde jeg til vor Kasserer:

- Vi er vel ikke læns?

- Læns! sagde han, er du tosset! Vi har endnu flere Millioner i Kassen i Dag, end vi begyndte med.

- Hvad er det for Sludder, Andreas! sagde jeg

- Jo, sagde han, vi har 100.004 Kr. mere end vi begyndte med i Marts.

Og saa tror Hr. Langkjær, dette elendige Fæ, at han kan udsulte de danske Arbejds mænd, der har mig Michael Christian Lyngsie, til Formand! Selv om han skulde være saa velhavende - og det tror jeg forresten ikke, han er - han faar for lidt for sit Arbejde, han er Lønslave som alle vi andre. - Jeg er gaaet i Arbejderorganisationens Tjeneste. De[t] er i disse Dage 40 Aar siden, jeg traadte ind i Fag foreningen, og det er 34 Aar siden, jeg første Gang valgtes som Tillidsmand, og jeg har ikke smidt Erfaringerne væk. Jeg ved, hvad jeg gør, og jeg ved hvad jeg vil, jeg ved, hvad vore Folk de kan.

Jeg har med velberaad Hu forberedt den Dag, da Skorstensbaronerne blev for hovne, og Naturen gik over Optugtelsen, da de glemte de Dage, hvor de rystede

i Bukserne, blot en Dørklokke ringede, fordi de troede, det var Politiet, der stod derude for at hente dem. Jeg har derfor plejet de danske Arbejderes internationale Forbindelser. Arbejdsmandsforbundet staar i Dag med 90.000 Medlemmer i Danmark og med Gensidighedsret overfor 2 Millioner tyske, hollandske, norske, svenske og engelske Arbejds mænd, og hvis Hr. Langkjær tror, at danske Arbejds mænds Anseelse ude i Landene ikke er saa stor, saa de ikke skal give os en Haandsrækning paa 1 Krone om Ugen, saa tager han Fejl.

Han kender ikke sit Krigskram, hans Kanoner er rene Fyrværkerisager mod de Kanoner, vi har. Det skal han nok faa at mærke. Derfor gør Hr. Langkjær og hans Lejesvende og Gefrejtere og Overklassepressen vel i i Tide at hjælpe mig med, at vi kan faa en Ende paa den Krig, der hver Dag koster Arbejdsgiverne flere Penge end i 2 Aar at give os det forlangte. Skriv ogsaa det ned! (Ja, skriv det ned! De har ikke mere Papir! Stik dem noget udenlandsk Papir!). Ja, det er en gammelkendt Sag, at de bruger udenlandsk Papir, og det er Patrioterne, selv vore mest nationale Blade bruger det udenlandske Papir. (Hør).

Skal der blive Fred i Danmark, skal Kornmarkernes Grøde, skal Knopperne i Danmarks Frugthaver, skal alle de Vækster, der vokser der, ikke ødes, saa skal d'Herrer paa den anden Side komme til Erkendelse af, at den Tid er forbi, da de kunde kuske Arbejderstanden her i Landet, og vil ingen anden tage denne Kamp op for at lære dem det, saa vil vi gøre det, den Organisation, jeg er Formand for. Det lover jeg - og jeg skal nok holde, hvad jeg lover: - Der bliver ikke Fred i Danmark, før vi har faaet, hvad vi vil have, og før vi har faaet Garantier for, at vi ikke skal have Lockout hvert andet Aar.

Har I Nykøbing Arbejdere Kærlighed til Jeres Hustruer og Pligtfølelse for Jeres Børn, Jert Hjem, saa hjælper I mig med at vise Lockoutherrerne hjem og give dem de Klø, de trænger til (Hør! Hør!) Lad mig da slutte med et dundrende Leve, der Kan høres lige til Maribo, for, at vi er enige heri. (3 Hurra, Stærkt Bifald). Lyngsie leve! (Hurra og Haandklap).

Kilde

Lolland-Falsters Folketidende (2.5.1925)

Kildetype

Dokumentation i avis, magasin e.l.

Tags

1. maj-tale, Demonstrationstale, Socialdemokratiet, Taler om velfærdsstaten

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/m-c-lyngsies-1-maj-tale>